

det er et ganske simpelt Ved i den samme Række af Foranstaltninger, naar man gaar til Afstæffelsen af den tvungne kirkelige vielse. Og det vilde ogsaa være i god Samklang med Kirkens Traditioner. Det maa jo ikke glemmes, at i den kristne Kirkes bedste Tider var der ikke tvungen kirkelig vielse. Som Kirken foresandt de borgerlige Ægtefæller, saaledes anerkendte den dem. Ganske vist krævede man fra Kirkens Side allerede det første Aarhundrede efter Kristi Fødsel den saakaldte kirkelige „Notorietet“, og hundrede Aar senere begyndte man at anordne eller i alt Fald at foretage den kirkelige „Benediction“. Ved det 8de og 9de Aarhundrede blev det, i alt Fald i den galliske Kirke under Karl den store, flaaet fast som kirkelig Pligt at modtage denne, og ved Lateran-Konciliet i 1215 blev det yderligere indstærket, men det er givet, at det var først 1564 ved Tridentiner-Konciliet, at den kirkelige vielse blev flaaet fast som en ubetinget nødvendig Form for Ægtefæls Indgaaelse, altsaa efter at vort Kirkesamfund havde udført sig fra den katolske Kirke. I Danmark har der saaledes aldrig i dets katolske Tid været Tale om, at den kirkelige vielse var en Nødvendighed, og hvad den protestantiske Tid angaar, skal jeg minde om, hvad der er bekendt nok, at Luther selv saa skarpt som nogen fremhævede Ægtefættet som en borgerlig Indretning, som en verdslig Sag; han lod sig selv borgerlig vie og udtalte tydelig og klart, at det var den rette Ordning. Man kan ikke bestemt sige, hvornaar den kirkelige vielse blev betragtet som nødvendig i Danmark; det var i alt Fald ikke før Kirkeordonnansen af 1582 og det var senest ved Chr. V. tes Danske Lov af 1683, altsaa i Løbet af det 17de Aarhundrede. Det er saaledes kun godt 200 Aar siden, at den kirkelige vielse overhovedet har været nødvendig i Danmark, medens der i de øvrige Aarhundreder eller Aartusinder, Danmark har bestaaet, ikke har været kirkelig vielse, ja end ikke en egentlig „borgelig vielse“ har for den Tid været en nødvendig Betingelse for Ægtefæls Indgaaelse. Der var ikke nogen bestemt Form foreskrevet derfor. En hvilken som helst formløs Overenskomst mellem to Personer om, at de vilde være Ægtefæller, var, naar den var bevislig, i og for sig tilstrækkelig. Vi have endog her i Danmark i sidste Lov fra 1241 haft en Bestemmelse, efter hvilken man paa en Maade kunde vinde Hævd paa sin Hustru. Naar en Mand i tre Aar havde levet sammen med en Kvinde og behandlet hende som Hustru, og hun havde haft Nøgler til Laas og Lutte og spist og drukket ved hans Side ved hans

Bord, betragtedes hun som „Udelkone“ og Børnene som ægte Børn. Selve denne Bestemmelse kan ikke antages at være gaaget af Brug for samtidig med den tvungne kirkelige vielses Indførelse. Denne er altsaa slet ikke nogen særlig gammel eller hævdvunden Institution her i Danmark. Den er et Barn i Alder mod den borgerlige vielse her i Landet.

I Forbindelse med disse mere almindelige Bemærkninger skal jeg kun pege paa et Par Punkter i Lovforslaget, som jeg er bleven opmærksom paa maasse ere noget mangelfulde, for jeg vil hellere selv nævne det end faa det at høre fra anden Side. Med Hensyn til § 3, Hovedbestemmelsen om Formen for borgerlig Ægtefæls Indgaaelse for Magistraten eller Sognefogden, er der den Omstændighed at se hen til, at der findes Dele af det danske Rige, i hvilke der ikke findes Sognefogder, saaledes paa Grønland, og da Grønland, for dets europæiske Indbyggere og deres Husstands Vedkommende, følger dansk Lov, maa der ogsaa tages Hensyn til disse. Ligeledes er der vistnok en Mangel med Hensyn til Handelspladserne. Der er næppe heller Sognefogder i Frederiksberg, Marstal, Vøglstor o. s. v., og i saadanne Tilfælde vil der være en Mangel, idet Folk paa disse Steder jo ogsaa skulde kunne blive giste i deres Hjemstavn. Jeg skal ikke nærmere komme ind paa, hvilken anden Myndighed man altsaa der kunde sætte i Stedet for Sognefogden, det vil jo altid kunne drøftes ved Sagens senere Behandling; der er saa meget mindre Anledning dertil, som vi Forslagsstillere i det hele have betragtet det som et aabent Spørgsmaal, om man skal blive staaende ved Sognefogden som den Myndighed, for hvem det borgerlige Ægtefætt indgaaes. Jeg skal dernæst nævne med Hensyn til Bestemmelsen i § 14 om, at §§ 1—9 af Loven af 13de April 1851 ophæves, at der mulig kunde være Anledning til med det samme at have truffet en Bestemmelse om § 12 i samme Lov om den geistlige Mægling ved Skilsmisse. Det er ikke slet ved de ældre Lovforslag, vi i saa Henseende have haft for Øje; men det kan nok være, det vilde have været rigtigst. Med det samme vil jeg tilføje, at naar vi ere gaaede til at foreslaa, at § 9 i denne Lov skal ophæves, saa er det kun paa Betingelse af, at man gaar ind paa det, som findes i § 1 under Nummer 11 om Ægtepagter. Det maa nemlig ikke glemmes, at § 9 i Loven af 13de April 1851 indeholder en overmaade stor Betryggelse for Hustruene. Denne Paragraf hjemler dem den eneste Ret, de efter